

از آن همه دبروز / بازخوانی تاریخ

مروری بر زندگی آیت‌الله العظمی سید حسن موسوی بجنوردی

مرحوم آیت‌الله العظمی سید حسن موسوی بجنوردی به سال ۱۳۱۵ قمری، یعنی در حدود یک قرن پیش، در یکی از روستاهای شهرستان بجنورد به نام خوراشاه، متولد شد. کودکی که سال‌ها بعد به عنوان یکی از نوابغ فقهی جهان تشیع شناخته شد. آقا میرزا حسن در اوآن کودکی در مدتی کوتاه به فراگیری خط، آموزش قرآن کریم و احکام دینی پرداخت و پس از آن به منظور دستیابی به مدارج عالی علمی، راهی مشهد مقدس شد و در آنجا در محضر مرحوم میرزا عبدالجواد ادیب نیشابوری به تحقیق و تلمذ ادبیات عرب و فارسی مشغول شد. علاوه بر این او که تشنه معارف اسلامی بود، کوشید تا اساتید صاحب نام و برجسته فقه، اصول و فلسفه و کلام را شناسایی کرده و به محضر آنان راه یابد. پس از آنکه بار علمی خود را در مشهد مقدس بست راهی نجف اشرف شد و در آنجا نیز مدارج علمی را با استعداد ویژه‌ای که داشت یکی پس از دیگری طی کرد و سرانجام بر کرسی استادی حوزه علمیه نجف نشست. از جمله تالیفات ارزشمند او یک دوره اصول فقه است که به حق «منتهی الاصول» نامیده شده. هم‌زمان با نگارش این اثر محقق بجنوردی که قواعد فقهی در فقه شیعه را دیرباب و کم‌منبع می‌دید، دست به کار تألیفی گسترده در این خصوص زد و بیش از شصت و چند رساله در موضوع قواعد گوناگون فقهی تحریر نمود و در موسوعه‌ای به نام «القواعد الفقهیه» در هفت جلد انتشار داد. این عالم ربانی پس از عمری مجاهدت و پژوهش در روز بیستم جمادی الثانی (مصادف با دهم تیر) در نجف اشرف در گذشت و دل‌های بسیاری را در سوگ نشاناد.

خودزنی / محیط زیست

طاعون دامن حیات وحش استان مرکزی را گرفت

هر دم از این باغ بری می‌رسد. اگر هم یک جا به‌طور اتفاقی ماکاری به کار حیات وحش نداشته باشیم، بلایی ناگهانی گریبان حیات وحش ما را می‌گیرد و دل دوستداران محیط زیست را به درد می‌آورد. در خیرها آمده بود: بر اثر شیوع بیماری طاعون نشخوارکنندگان (PPR) در منطقه حفاظت‌شده هفتاد قله اراک، طی ۱۰ روز گذشته بیش از یکصد کل و بز وحشی در این منطقه تلف شده‌اند. دیدن تصاویر اجساد این حیوان‌های بی‌زبان حالم را دگرگون کرد. یعنی دلم می‌خواهد سرم را بکوبم به دیوار. بدی ماجرا این است که کاری از دست هیچ کس برای جلوگیری از شیوع هرچه بیشتر بیماری بر نمی‌آید.

آنطور که پایگاه خبری دیده‌بان محیط زیست و حیات وحش گزارش داده، قطعا تعداد جانوران تلف‌شده بسیار بیش از آمار تلفات اعلام‌شده (یکصد عدد) است، چراکه آمار اعلام شده صرفا لاشه‌های کشف و مشاهده‌شده توسط اکیپ‌های مستقر در منطقه است و به‌طور حتم تعداد زیادی از جانوران در نقاط متخلف منطقه بخصوص صخره‌های صعب‌العبور از بین رفته و لاشه‌آن‌ها هرگز مشاهده نشده‌است.

با آغاز مشاهده علایم بیماری و مرگ میر در میان حیات وحش، طی ۱۰ روز اخیر تلاش‌ی بی‌وقفه و شبانه‌روزی توسط محیط‌بانان و کارشناسان محیط طبیعی استان مرکزی جهت پایش منطقه، معدوم‌سازی و دفن بهداشتی لاشه‌ها، شست‌وشو و آهک‌پاشی آیشخورها انجام شده است.

با این حال تلفات در میان وحوش هفتاد قله بسیار گستره بوده و بخش قابل توجهی از حیات وحش منطقه را از بین برده است. همچنین محیط‌بان‌ها جهت جلوگیری از انتشار ویروس و گسترش بیماری در منطقه لاشه‌ها را سوزانده و دفن کردند.

تلفات این بیماری از بزهای وحشی نابالغ و ماده‌ها شروع و با پیشرفت بیماری، مرگ و میر در کل‌های سالخورده و به‌تازگی در قوچ‌های وحشی نیز مشاهده شده‌ و همچنان ادامه دارد اما روند تلفات و کشف لاشه‌های جدید تا حدی کاهش یافته‌است. در منطقه حفاظت‌شده هفتاد قله بیش از یک هزار کل و بز وحشی زندگی می‌کنند که بروز بیماری در میان آنان از ده روز قبل آغاز شده‌ است و ممکن است نیمی یا تمام جمعیت کل و بز این منطقه را از بین ببرد. همچنین تاکنون بیش از یکصد راس دام اهلی نیز در منطقه هفتاد قله بر اثر این بیماری تلف شده‌اند.

طاعون نشخوارکنندگان کوچک (PPR) که به نام «طاعون بز» نیز شناخته می‌شود یک بیماری ویروسی مسری و بسیار خطرناک است که عمدتا گوسفند و بز اهلی و وحشی به آن مبتلا می‌شوند. از علایم این بیماری تب، ترشحات چشم و بینی، التهاب و جراحات دهانی، اختلال تنفسی و سرفه، ذات‌الریه، التهاب روده‌ها و اسهال است که در نهایت سبب مرگ حیوان می‌شود. این بیماری صرفا از طریق دام اهلی به نشخوارکنندگان وحشی به‌خصوص کل و بز منتقل می‌شود. طاعون نشخوارکنندگان کوچک در دام اهلی باروش واکسیناسیون، قرنطینه، معدوم‌سازی دام‌های آلوده و بعضا معدوم‌سازی تمام دام‌های یک گله کنترل می‌شود اما به دلیل عدم امکان زنده‌گیری و واکسیناسیون جانوران وحشی، درمان این بیماری در حیات وحش عملا میسر نیست.

فارسی را پاس بداریم

حذف غمبار و بی دلیل فعل از جمله‌های فارسی

یکی از بدبختی‌های زبان فارسی این است که ما کاربران این زبان در هنگام نوشتن، بی خودو بی جهت فعل حذف می‌کنیم و پیش خودمان گمان می‌کنیم این کار درست است و در توجیه هم می‌گوییم: فعل جمله اول را به قرینه لفظی حذف کرده‌ایم؛ می‌پرسید منظورت چیست؟ عرض می‌کنم. وقتی دو جمله به هم معطوف می‌شوند (یعنی با «و» به هم وصل می‌شوند) اگر فعل هر دو جمله یکی باشد ما حق داریم فعل را از آخر جمله اول حذف کنیم و در پایان جمله اول آن را ذکر کنیم. این نوع حذف فعل را در دستور زبان فارسی حذف به قرینه لفظی می‌نامیم. اما نکته غمبار این است که حذف‌های ما، اغلب هیچ قرینه لفظی ای ندارند و معمولا این حذف‌ها در جملاتی رخ می‌دهند که جمله اول نیازمند فعل کمکی است. لطفاً به مثال‌هایی که در ادامه می‌آیند دقت بفرمایید:
- پلیس ویژه، دادستانی را اشغال کرد و خواستار آزادی این سه تن شد.
- ملاحظه می‌فرمایید؟ بعد از کلمه «اشغال» فعلی نیامده و فعل شد در پایان جمله دوم برای جمله نخست نامناسب است. یعنی نمی‌توانیم بنویسیم: پلیس ویژه، دادستانی را اشغال شد. بنابراین شکل درست

| اوقات شرعی: آذان صبح: ۵:۴۰ | آذان ظهر : ۱۲:۳۰ | غروب آفتاب: ۱۹:۲۰ | آذان مغرب: ۲۰:۱۵ |

نان داغ کباب داغ / تازه‌های نشر

دوست یا دشمن از خالق شازده کوچولو

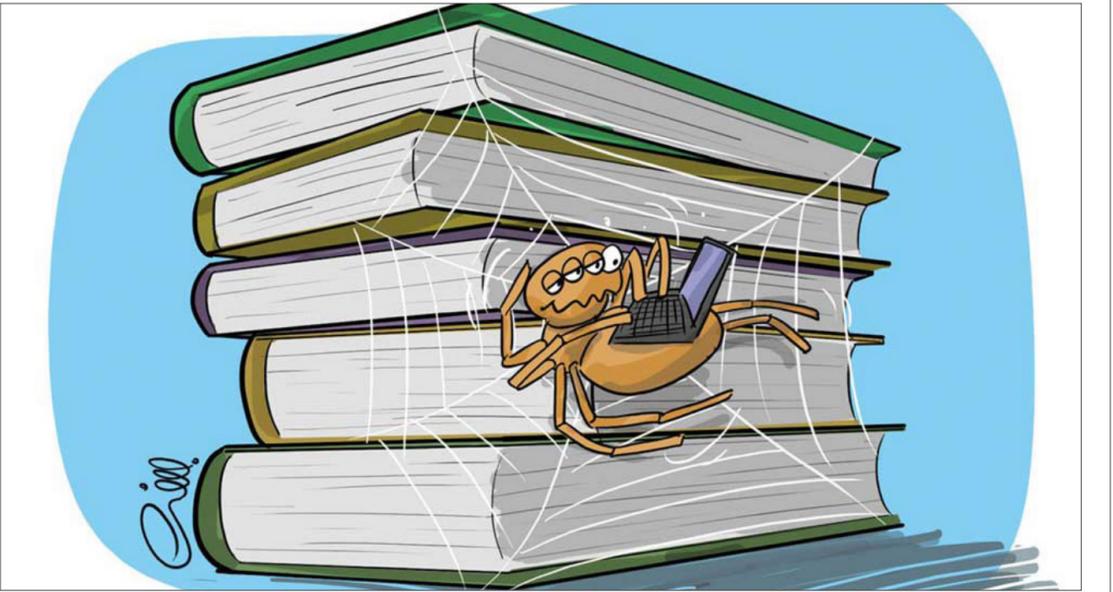
دو اثر از منظر آنتوان دو سنت اگزوپری در قطعی تازه منتشر شدند

انتشارات علمی و فرهنگی در راستای طرح باز نشر آثار کلاسیک ترجمه و منتشرشده در این موسسه در سال‌های گذشته، دو کتاب از آنتوان دو سنت اگزوپری را با عناوین «زمین انسان‌ها» و «خلبان جنگ» بازنشر کرد. کتاب زمین انسان‌ها را اگزوپری برای نخستین بار در سال ۱۹۳۹ منتشر کرد. او این کتاب را پس از یک پرواز ناکام از نیویورک به منطقه‌ای به نام زمین آتش در دست نگارش قرار داد که توانست جایزه بزرگ داستان آکادمی فرانسه و کتاب ماه آمریکا را به دست بیاورد.

این اثر به صورت یک رشته روایات گزارش‌گونه با پشتوانه‌ای از تفکراتی با معنای اخلاقی زیبا عرضه شده‌است. در یکی از فصل‌های این کتاب به نام «خط مواصلات هوایی»، نویسنده خاطراتی چند مربوط به کارآموزی خلبانی سال ۱۹۲۶ خود را روایت و عنوان می‌کند چگونه به تعلیم هانری گیومه که این کتاب به‌وی اهدا شده، با «مناسک مقدس» حرفه خود آشنا شده‌است. همچنین در این کتاب بیان داشته‌که در خلوت پرواز، هر کوه، هر دره، هر خانه، در نظر خلبانی که آسمان را «می‌روید»، همراهی است که آدمی نمی‌داند دشمن است یا دوست.

وی توضیح می‌دهد که چرا هوایما ابزاری بیش نیست که وی از آن، همچنان که هنگام شخم زدن، خیش خود را به کار می‌برد، استفاده می‌کند، لیکن ابزاری که در عین حال وسیله‌ای عالی و شگفت برای تحلیل است. در پروت آن، آدمی زمین را کشف می‌کند و بی می‌برد که منزل واقعی اوست. در آخرین فصل این اثر سنت اگزوپری اصولی را طرح می‌کند که انسان دوستی او بر آن‌ها مبتنی است. در نظر او، یگانه ارزش یگانه حقیقتی که بر فکر انسانی تحمیل می‌شود همان ارزش و حقیقتی است که در باطن انسان است، چون انسان با ز نمود آرامنی ماهیت یکاپیک ماست. وی می‌گوید: «در انسان همه چیز تناقض آمیز است.» از این رو، حقیقت ثابت کردنی نیست، تأیید

گردش روزگار برعکس است

یار در خانه و ما گرد جهان می‌گردیم / آب در کوزه و ما تشنه لبان می‌گردیم

با کاروان حله / اخبار هنر

اکران بعد از هفت سال!

مراسم اکران ویژه فیلم «از رئیس جمهور پاداش بگیرید» ساخته کمال تبریزی دوشنبه شب با حضور عوامل فیلم و جمعی از هنرمندان و مسئولان در پردیس ملت برگزار شد. در ابتدای این مراسم قبل از نمایش فیلم کمال تبریزی گفت: یادی می‌کنم از مرحوم احمد آقالو که مرد نازنینی بود. اما سال‌هاست که در کنار ما نیست. آن‌هایی که با او کار کردند، می‌دانند که شخصیت مهربان

و بزرگی داشت. ما هم در کنار مرحوم آقالو روزهای خوبی را گذراندیم. وی با اشاره به اکران این فیلم بعد ۷ سال افزود: ما بالاخره توانستیم بعد هفت سال متصدیان را برای اکران این فیلم قانع کنیم. عوامل این فیلم زحمات زیادی برای تولید «از رئیس جمهور پاداش بگیرید» کشیدند، زیرا در همان زمان هم مسئولینی در ایران و عربستان بودند که با کار ما مخالفت کردند. تبریزی ادامه داد: «این روزها اتفاقی افتاده که وقتی شما پیش دکتر می‌روید و معاینه می‌شوید بعد از آن احساس می‌کنید که قبلا سالم‌تر بودید. فیلم ما هم شبیه همین است. بعد ۷ سال قرنطینه جراحان و متخصصین در ارشاد دولت قیل، تصمیم گرفته شد که کار ما را اکران کنند.

وی تأکید کرد: انگار بچه‌ای که ما متولد کردیم بیماری دارد و تنها فکر می‌کنند که نباید با دیگران ارتباط برقرار کند. چراکه ممکن است بیماری‌اش سرایت کند، اما این فیلم از همان تولد انرژی زیادی داشت و قمشدش این بود که سلامتی به جامعه بیاورد.

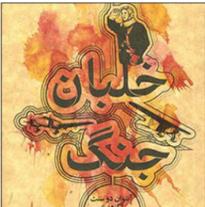
عمری است که سرگرم بیان هیچیم
طومار گشای داستان هیچیم
با نامی از آن میان، ز ما قانع باش
ما قاصد پیغام جهان هیچیم
(مولانا عبدالقادر بیدل دهلوی، قرن یازدهم، رباعیات)

سوت پایان

زمین انسان‌ها
آنتوان دو سنت اگزوپری

مترجم: سروش حبیبی
ناشر: علمی و فرهنگی
شمارگان: هزار نسخه
قیمت: ۱۵ هزار تومان

خلبان جنگ
آنتوان دو سنت اگزوپری

مترجم: اقدس یغمایی
ناشر: علمی و فرهنگی
شمارگان: هزار نسخه
قیمت: ۱۵ هزار تومان

شدنی است. این کتاب با ترجمه سروش حبیبی و با قیمت ۱۵ هزار تومان منتشر شده است. کتاب «خلبان جنگ» نیز که برای نخستین بار در سال ۱۹۴۲ منتشر شده است خاطراتی است از اگزوپری در دوره حضورش در نیروی هوایی فرانسه به عنوان خلبان هواییمای شناسایی در نبرد فرانسه. او در این کتاب تجربه ماه‌ها پرواز خود را در شرح یک ماموریت هراس‌آور بر فراز شهر آراس در فرانسه خلاصه می‌کند. این کتاب با ترجمه اقدس یغمایی و قیمت ۱۵ هزار تومان منتشر شده است.

انقلاب گوجی در هفته مد میلان

مدیر خلاق برند گوجی در هفته مد لباس مردانه میلان به جای لباس‌های لوکس و موقر به سمت جوانی و هیجان رفت. گوجی بسیار تغییر کرده است. در سال‌های اخیر این برند لوکس تا حدودی کسل‌کننده شده بود، اما در حال حاضر محصولات این برند هیجان‌انگیز است. جوانی و هیجان، پیامی بود که این خانه مد ایتالیایی در هفته مد لباس مردانه میلان در روز دوشنبه انتقال داد. در شش ماه اخیر

الساندرو میشل، مدیر خلاق گوجی توانسته است با درک نیروی عظیم صنعت مد، از آنچه باعث انهدام یک نام تجاری می‌شود دوری کند. گوجی با محصولات موقر و لوکس خود شناخته شده بود، اما حالا پس از سه شوی لباس از میشل، شاهد مردانی هستیم که با عینک‌های بزرگ رنگی و کیفی در دست بر روی صحنه حرکت می‌کنند.

مجموعه‌ای که میشل در هفته مد میلان نمایش داد با اعتماد به نفس‌ترین کار او تا به حال بود. او محل نمایش خود را برای اولین بار در دو دهه گذشته به یک جای جدید منتقل کرد، یک مانور ساده که بر نظم جدید تأکید داشت. محل برگزاری این نمایش یک راه آهن متروک در شمال غرب میلان بود. چراغ‌های نواری رنگی در تضاد باصدلی‌های بتنی پوشیده از گل بودند.

در هفته مد میلان، قطعات قدیمی گوجی هم وجود دارد: کفش راحتی با پشت خوابیده، کمربند با علامت دو G، آرم گوجی که با رنگ‌های سبز تیره و قرمز، رنگ گوجی از دهه ۱۹۷۰ دیده می‌شد. اما همه آن‌ها با هم ترکیب شدند تا اثری کاملاً متفاوت را به وجود آورند.

یا: لایحه‌ی ... در جلسه‌ی امروز شورای نگهبان مطرح شد و در آن مغایرت با شرع و قانون اساسی دیده نشد.

نکته دیگری که در نگارش زبان فارسی باید به آن توجه کنیم این است که نباید دو جزء فعل مرکب را از هم دور کنیم. مثلاً نمی‌توانیم میان دو جزء فعل مرکب «بستگی می‌داشت» فاصله بیندازیم و بنویسیم:

_فاصله میان هر سطر آن بستگی به عواملی نظیر... می‌داشت.

درست آن است که بنویسیم: فاصله میان هر سطر آن به عواملی نظیر... بستگی می‌داشت. یا:

فاصله میان هر سطر آن به عواملی بستگی می‌داشت نظیر...

در یک مثال دیگر تأمل کنید:

_غلط: بستگی به تعریف تئوری به طور عام و تئوری جامعه‌شناسی به طور خاص دارد.

درست: بستگی دارد به تعریف تئوری به طور عام و تئوری جامعه‌شناسی به طور خاص.

جمله این است: پلیس ویژه، دادستانی را اشغال کرد و خواستار آزادی این سه تن شد. در مثال‌های

بعدی، جمله غلط و سپس شکل درست آن را می‌بینیم. به‌مورد اختلاف جمله‌اندکی توجه بفرمایید:

_غلط: در سال ۲۳۳۴، آل یویه بغداد را گشودند و خلیفه را برکنار و پسرش را به جای او نشانند.

درست: در سال ۲۳۳۴، آل یویه بغداد را گشودند و خلیفه را برکنار کردند و پسرش را به جای او نشانند.

_غلط: این مسأله مطرح و مورد بررسی قرار گرفت.

درست: این مسأله مطرح و بررسی شد.

_غلط: لایحه‌ی ... در جلسه‌ی امروز شورای نگهبان مطرح و مغایر با شرع و قانون اساسی شناخته نشد. (حذف فعل کمکی شدن اگر به قرینه گرفته شود، «مطرح» به معنی «مطرح شد» خواهد بود نه «مطرح شد»)

درست: لایحه‌ی ... در جلسه‌ی امروز شورای نگهبان مطرح شد و مغایر با شرع و قانون اساسی شناخته نشد.